

Dagens situasjon

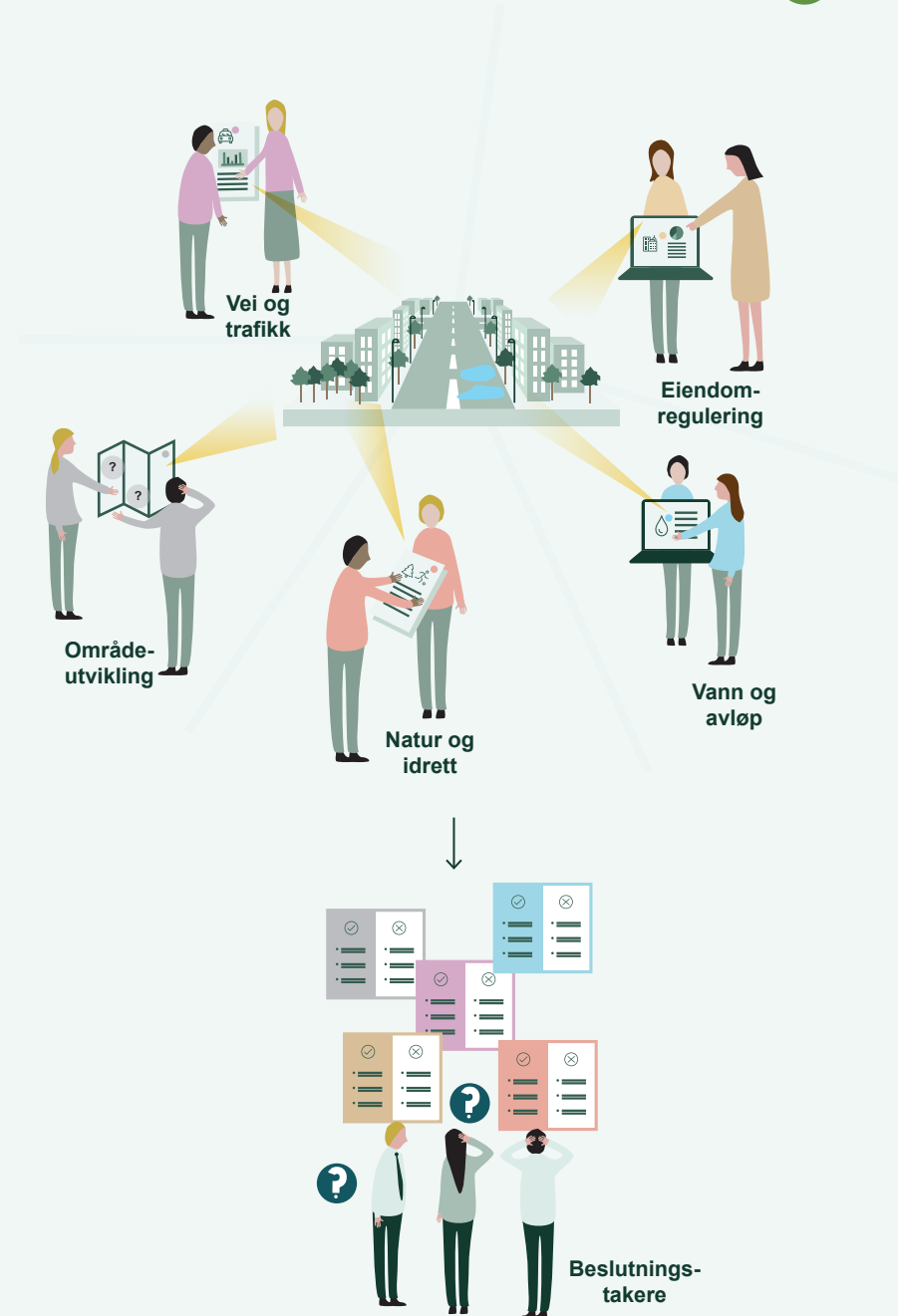
For håndtering av overvann i byfortettede områder

Innledning

Bærum kommune har, med bistand fra designbyrået Halogen, gjennomført en kartlegging og analyse av dagens utfordringsbilde i kommunen samt utarbeidet en visjon for innovasjonspartnerskapet. Det er ønskelig å bevege seg fra en fragmentert og tilfeldig overvannshåndtering til en mer helhetlig håndtering tuftet på gode beslutningsunderlag.

For å gi leverandørene et mer konkret innblikk i hvor overvannshåndteringen glipper i dagens arbeidsprosesser er det beskrevet tre kjente brukssituasjoner hvor det er behov for bedre kunnskap og bedre beslutningsprosesser for en helhetlig og fremtidsrettet overvannshåndtering i Bærum.

Dagens situasjon i Bærum preges av at kommunen mangler en totaloversikt over egnede områder for effektiv overvannshåndtering, særlig på tvers av reguleringsgrenser. Eiendom har ikke håndtering av overvann som et ansvarsområde, øvrige etater jobber også relativt isolert på sine ansvarsområder. Ansvar for oppfølging og håndtering av overvann er lagt til Vann og avløp, som i liten grad sitter på effektive virkemidler for å håndtere ansvaret på et helhetlig vis over bakken. En fremtidsrettet overvannshåndtering over bakken setter store krav til intern samhandling, helhetlige beslutninger på tvers av ansvarsområder og en oppdatert oversikt over problemområder og løsningsmuligheter.

Utfordringer og potensialer

for bedre håndtering av overvann i byfortettede områder

Her beskrives noen typiske situasjoner med potensial for bedre overvannshåndtering.

Situasjonene inneholder ikke en detaljert prosessbeskrivelse, men løfter opp hva vi ser som uutnyttede muligheter i dagens saksbehandling eller faglige rådgivning.

Hver situasjon har noen særskilte karakteristika som et verktøy eller endrede arbeidsprosesser kan adressere.

Brukssituasjoner

1

Regulering

Privat utbygger eller Eiendom i Bærum kommune vil etablere et større byggeprosjekt i et område med overvannsutfordringer.

2

Endring på privat eiendom

Privat grunneier vil foreta en søknadspliktig endring på egen eiendom i et uregulert område/dekket av gammel regulering.

3

Mindre ikke-søknadspliktige tiltak

En etat f eks vei og trafikk planlegger endringer på kommunal grunn. Ikke søknadspliktig tiltak etter Plan og bygningsloven

Potensiale

Kommunens tilgang til virkemidler for en helhetlig planlegging og forvaltning av overvannsproblematikk er størst i de tidlige fasene av planprosessen. Overvannsutfordringene er størst i byfortettede områder, disse er allerede regulert eller fortsatt uregulert. Dette innebærer at kommunen har færre virkemidler å ta i bruk.

En rekke endringer er også unntatt byggesaksbehandling, både på privat og kommunal grunn. Dette reduserer kommunens mulighet til å fange opp og utnytte potensialet disse sakene representerer. Hvordan kan kommunen styrke sin mulighet til å fange opp og ta i bruk dette potensialet?

1

Regulering

“Vi har kjøpt noen gamle villatomter i sentrum og skal bygge høyhus”

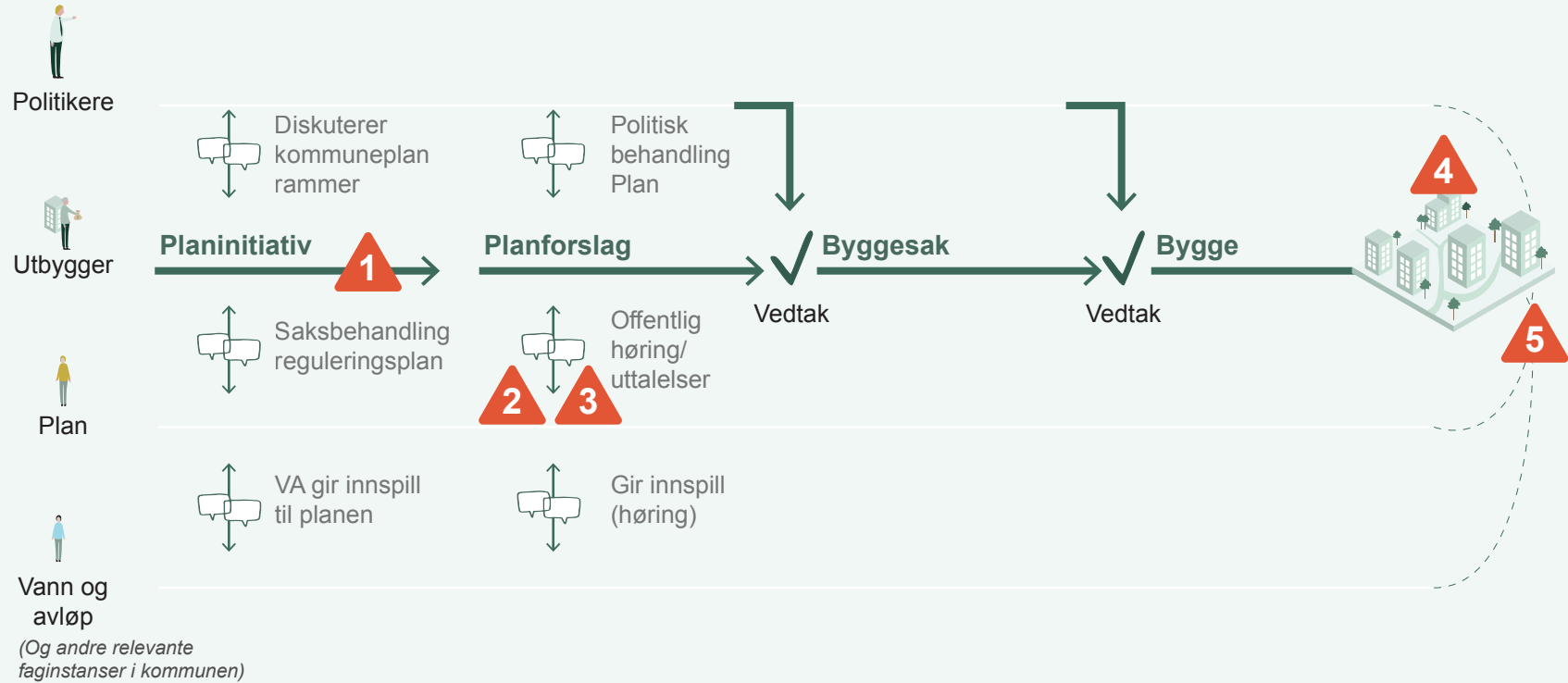
Privat utbygger vil etablere et større byggeprosjekt i et område med overvannsutfordringer.

Utarbeide

Regulere

Byggesaksbehandle

Gjennomføre

Utfordringer/ potensialer

1

Isolasjon

Overvann blir håndtert, men sett isolert, og etter lovens minstekrav (håndtere vann som faller på egen grunn)

2

Mangler påvirkningskraft

Utfordrende for vann og avløp og plan å kreve at utbygger tar større ansvar for overvannshåndtering. Mangler virkemidler. Trenger bedre og mer helhetlige konsekvensvurderinger.

3

Usynlighet

Konsekvensene av manglende overvannshåndtering og/eller uheldig plassering av bygg kan være usynlige / ikke håndfaste for beslutningstakere.

4

Mangelfull effekt i tiltak

Tiltakene slutter å fungere kort tid etter utbyggingen, noe som gir lite eller ingen effekt. Prosjektet forårsaker ytterlige problemer og skader til eget prosjekt og til naboene.

5

Negative konsekvenser

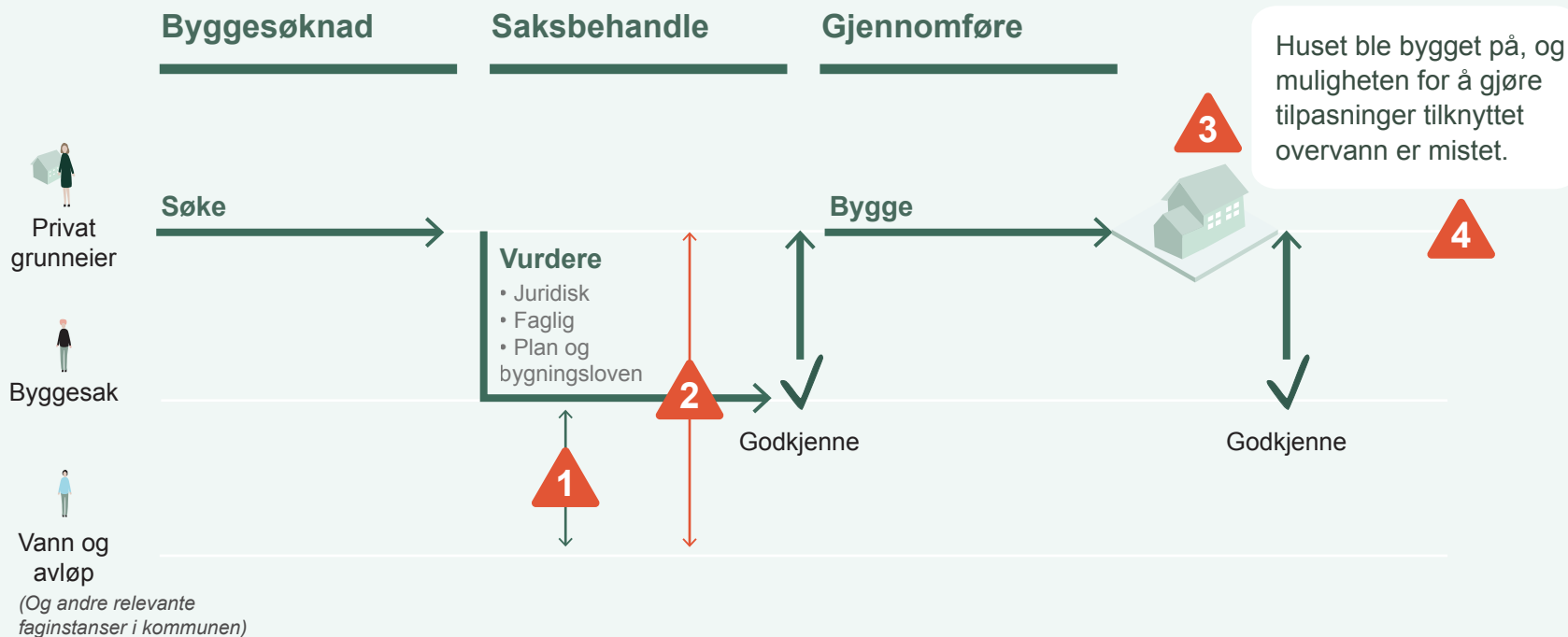
Negative konsekvenser av manglende overvannshåndtering blir synlige. Økte kostnader for alle, men det er for sent.

2

Endring på privat eiendom

Privat grunneier vil foreta en søknadspliktig endring på egen eiendom i et uregulert område/dekket av gammel regulering.

Utfordringer/ potensialer

1 Faglig isolasjon

Vann og avløp blir konsultert, men mangler verktøyene og virkemidlene for å foreslå best mulig håndtering av overvann for tomten i et helhetlig perspektiv.

2 Geografisk isolasjon

Mangler kunnskap om overvannsutfordringer i området. Vurderer ikke om tomten er sentral for å løse lokalt problem. Går ikke i dialog med grunneiere om alternative løsninger

3 Utnyttet potensiale

Kommunen mangler kunnskap og verktøy til å pålegge helhetlige overvannstiltak. Dette fører til et utnyttet potensiale for å forhindre overvann (100 % usynlig)

4 Mangelfull effekt i tiltak

Tiltakene slutter å fungere og gir litt effekt eller forårsaker ytterlige problemer og skader til eget prosjekt og til naboene. I en slik situasjon har kommunen kommet like langt eller skaper en forverret situasjon.

3

Mindre ikke-søknadspliktige tiltak

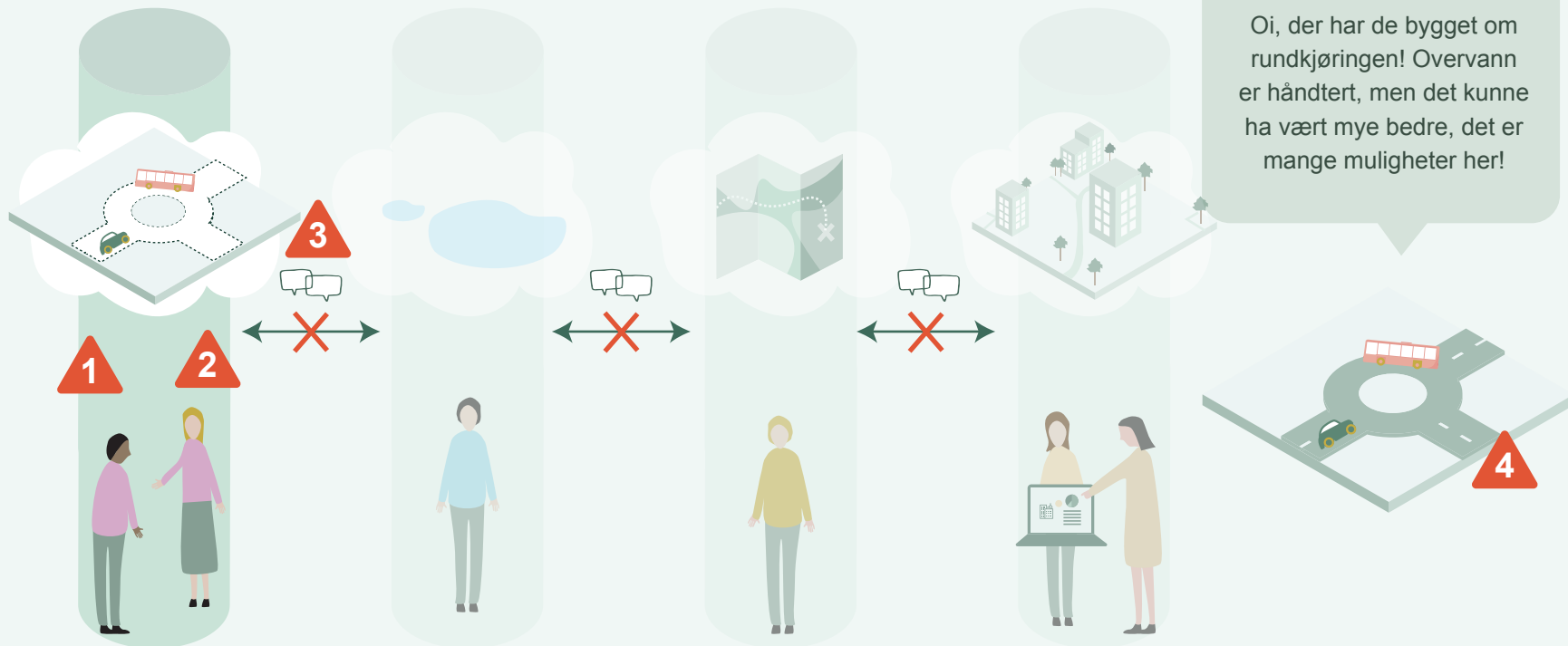
En etat f eks vei og trafikk planlegger endringer på kommunal grunn. Ikke søknadspliktig tiltak etter Plan og bygningsloven

Vei og trafikk

Vann og avløp

Plan

Eiendom

Utfordringer/ potensialer

1

Isolert til egen måloppnåelse

Ombyggingen av rundkjøringen planlegges ut fra trafikale hensyn og trafiksikkerhet

2

Isolert planlegging

Manglende helhetstenking, overvann løses kun isolert for tiltaket

3

Mangler struktur for samhandling

Vann og avløp har ansvar for overvannshåndtering, men konsulteres ikke i endring på kommunal grunn. Resultatet er en tilfeldig og fragmentert overvannshåndtering

4

Oppdager negative konsekvenser sent

Fordi man har jobbet isolert har man ikke forstått eller tenkt over mulige konsekvenser av å ikke planlegge for overvannshåndtering. Negative konsekvenser sees nå, men det er for sent.